

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Pieter Bregman

‘Crisis van maatschappelijke organisaties? Welnee, crisis van de centrale overheid’

‘Mijn ervaringen als volkshuisvester gaan terug tot de tijd dat ik hier economie studeerde. Omstreeks 1980 deed ik onderzoek naar “profijt van de overheid” van verschillende inkomensgroepen op het punt van subsidies voor het wonen. Toen ging het leeuwendeel via hypotheekrenteaftrek naar de hogere inkomens, namelijk eigenaar-bewoners. Het regeerakkoord van Rutte II stelt de woningmarkt te willen hervormen. Feit is dat kopers nog steeds zwaar bevoordeeld worden ten opzichte van huurders: een eigen woning is als ideaal verklaard, de huren stijgen, huurders moeten kopen en corporaties moeten minder sociale huurwoningen beheren. Ook komt er meer centrale controle op corporaties.’

‘Dit is het politieke antwoord op een reeks aanhoudende incidenten in de sociale huursector. Die heeft last van fraude, van bokken en van zonnekoninggedrag van sommigen. Onze legitimiteit als maatschappelijke onderneming staat ter discussie. Ik erken de problemen. Ik zie er echter niets in om corporaties weer meer onder de rijksoverheid te brengen. Ik verbaas me over de naïviteit dat men blijkbaar denkt dat misstanden op die manier voorkomen kunnen worden. Denk alleen al aan de blunders met de Fyra en de JSF. Het rijk denkt bovendien in generieke maatregelen, die geen recht doen aan de regionale verschillen die er op de woningmarkt zijn: in

PIETER BREGMAN (1959)

Directeur van Nijestee, met 13.500 woningen de grootste corporatie van de stad Groningen.

Amsterdam is de situatie compleet anders dan in Jipsingboertange.’

‘Corporaties zijn ooit opgericht door groepen geëngageerde bewoners. Langzaam werden de corporaties meer aangestuurd door de overheid en sinds 1995 is de tendens dat steeds meer professionals aan het stuur zitten. De actuele druk vanuit de regering is te zien als een poging om de macht van de pro-

professionals in de volkshuisvesting in te perken en de corporaties weer meer in het domein van de overheid te brengen: de “regeercorporatie”, een uitvoeringsorganisatie van overheidsbeleid met meer regels, meer toezicht, en meer bureaucratie. Anderzijds verwacht een niet onaanzienlijk deel der natie veel heil van marktwerking; de tucht van de markt leidt tot concurrentie, lagere kosten en meer innovatie. De recentste vrucht aan deze neo-liberale boom is de “regiecorporatie”.

* * *

‘Ik loop zelf warm voor het perspectief om de verbinding met bewoners en lokale belanghouders nieuwe glans te geven. Nijestee wil een “rootcorporatie” zijn: dicht bij de wortel van de historie van corporaties, geworteld in de lokale samenleving. Dat begint met mooie dingen doen voor gewone mensen. Nijestee heeft 13.500 woningen, met een gemiddelde huur van 400 euro. Daarvan is 97 procent bereikbaar met huurtoeslag, betaalbaar dus. We werken met aantoonbaar resultaat aan de leefbaarheid in onze wijken. Landelijke onderzoeken laten zien dat Groningse bewoners prettiger in hun buurt wonen dan pakweg tien jaar geleden. Achterstandswijken zijn verdwenen, we houden een paar straten over.’

‘Attitude is alles: wij vinden bewoners leuk en bieden ruimte voor eigen initiatief. Wij staan open voor alle vogels, hoe raar de pluimage ook. Dat is soft. Soft is goed. Wij zijn lokaal en werken alleen in de stad Groningen. Daar kennen we de mensen, de manieren en de markt. Wij werken onder de paraplu van afspraken met de gemeente over de volle breedte van de volkshuisvesting. Dat is een must; het zorgt via de gemeenteraad voor democratische legitimatie van wat wij doen. De afspraken baseren we op gezamenlijke dromen en doelen, niet op boeteclausules.’

‘Participatie is voor ons een speerpunt. We werken met de drieslag van *Vertrouwen in burgers* van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR): meepraten, meedoen, initiatieven begroeten. Wij hebben een lawine

.....
 ‘*Social media bieden een gouden kans*’

aan kleine en grote participatietrajecten. We huisvesten tientallen collectieven van bewoners, van bevlogen milieubewuste gezinnen tot kunstenaarscollectieven. Ook social media bieden een gouden kans. Hiermee kunnen gratis grote groepen mensen, en dus ook bewoners, bereikt en georganiseerd worden. Dat betekent nieuwe netwerken onderhouden, crowdsurfen en crowdsourcen. Dat is onoverzichtelijk en onvoorspelbaar, zoals de WRR heet, maar biedt juist daardoor kansen voor nieuwe verbindingen. Dat heeft gevolgen voor de organisatie: er moet een scheut anarchie in. Fouten maken mag. Medewerkers mogen spreken voor het bedrijf en zelf beslissingen nemen. Dit heeft gevolgen voor de rol van de baas. Die moet het voorbeeld geven: de wijk in, contacten onderhouden, het internet op en professionals loslaten.’

‘Het is de centrale overheid die moeite heeft met de democratisering van de media, en met de onvoorspelbaarheid en onoverzichtelijkheid daarvan. Wij als lokale maatschappelijke organisaties, als rootcorporaties, kunnen en zullen er juist veel baat bij hebben, als we de mogelijkheden benutten. Crisis van maatschappelijke organisaties? Welnee, crisis van de centrale overheid. Of in elk geval crisis van alles wat groot, anoniem, onpersoonlijk en afstandelijk is.’